

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Daniel Bečica

Postavení a úloha rybářské stráže při kontrole výkonu
rybářského práva

Bakalářská práce

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Postavení a úloha rybářské stráže při kontrole výkonu rybářského práva vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 70803 znaků včetně mezer.

V Olomouci dne 31. března 2024

.....

Daniel Bečica

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Judr. Ondřeji Víchovi Ph.D., za odborné vedení, čas a trpělivost při zpracování mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěl poděkovat členu rybářské stráže, Matěji Žálkovi, za jeho cenné rady v oboru rybářství.

Obsah

Seznam použitých zkratk	5
Úvod	6
1 Rybářská stráž v roli veřejných stráží	8
1.1 Rybářská stráž	8
1.2 Rybářské právo	9
1.3 Historie právního kontextu rybářství	10
1.4 Současná právní úprava	12
1.5 Zákonné podmínky vzniku a zániku rybářské stráže	14
1.5.1 Ověření kvalifikačních předpokladů	16
2 Pravomoc a povinnosti rybářské stráže	18
2.1 Pravomoc rybářské stráže	18
2.1.1 Pravomoc rybářské stráže ve vztahu k ostatním veřejným strážím	21
2.1.2 Součinnost policie	22
2.2 Povinnosti rybářské stráže	22
3 Rybářská stráž a kontrola rybářského práva	23
3.1 Dobrovolnost a částečná profesionalizace	24
3.2 Audio a video nahrávky při kontrolní činnosti	26
4 Odpovědnost za škodu dle rybářského zákona	28
4.1 Škoda způsobená rybářskou stráží	28
4.2 Škoda způsobená rybářské stráží	28
Závěr	30
Seznam použitých zdrojů	33
Seznam příloh	38
Abstrakt	43
Klíčová slova	44

Seznam použitých zkratk

BPVRP – Bližší podmínky výkonu rybářského práva

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

FO – Fyzická osoba

LZPS – Listina základních práv a svobod

ÓÚRP – Obecní úřad obce s rozšířenou působností

RybZ – Rybářský zákon

VodZ – Vodní zákon

ZCHÚ – Zvláště chráněná území

ZOPK – Zákon o ochraně přírody a krajiny

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolil téma „Postavení a úloha rybářské stráže při kontrole výkonu rybářského práva.“ V posledních letech si sportovní a rekreační rybolov získal velkou oblibu a s každým rokem se rozšiřuje členská základna rybářů, kteří uplatňují rybářské právo na revírech o celkové ploše 42 000 hektarů na území České republiky (dále jen „ČR“). Problematika spočívá v tom, že s neustále rostoucím počtem rybářů se zvyšuje i počet přestupků v oblasti rybářství, což může vést k negativním dopadům na životní prostředí, zejména na vodu a ryby v ní žijící nebo pobřežní pozemky.¹

Právní úprava rybářské stráže je zakotvena v českém právním řádu velmi stručně, avšak do jisté míry má klíčový vliv na ochranu rybářství, životního prostředí, zemědělství a udržitelné hospodaření s vodními zdroji. Výkon rybářského práva je monitorován a upravován díky aktivitám rybářské stráže, která má zásadní vliv na četnost a kvalitu těchto zdrojů. Kontrola rybářů ze strany rybářské stráže je ve své podstatě jediným kontrolním mechanismem sloužícím k zajištění řádné ochrany rybářství v revírech, proto pro zabezpečení správného provádění rybářského práva a péče o ryby v rybnících má uživatel rybářského revíru povinnost navrhnout ustanovení rybářské stráže u každého revíru.²

Již v samotném ústavním pořádku, Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“), je formulováno: „*Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.*“³

Dle mého názoru a poznatků z praxe mají veřejné stráže omezené pravomoci a často se zanedbává jejich úloha nejen při ochraně životního prostředí, ale i zájmů chráněných dalšími složkovými zákony. Mým předpokladem je, že současná pravomoc rybářské stráže není dostatečně efektivní, aby vedla k důslednému dodržování právních předpisů ze strany rybářů. Avšak díky četnosti a kvalifikovanosti rybářské stráže je možné minimalizovat počet přestupků v oblasti rybářství a tím zajistit ochranu jednotlivým zájmům, které jsou chráněny zákony. Proto bych se v této bakalářské práci rád zaměřil na analýzu účinnosti právní úpravy

¹ KRUS, Viktor. *Některé revíry jsou pod brutálním rybářským tlakem! Rybáři uvažují o tvrdých omezeních.* [online]. In Rybář: 11. ledna 2021 [cit. 2. ledna 2024] Dostupné z: <https://www.inrybar.cz/novinky/nektere-reviry-jsou-pod-brutalnim-rybarskym-tlakem-rybari-uvazuji-o-tvrdych-omezenich/>.

² Ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku české republiky.

rybářské strážce, konkrétně v oblasti kontroly rybářů, kteří vykonávají rybářské právo podle zákona č. 99/2004 Sb.,⁴ na území rybářských revírů ČR.

Cílem této práce bude prezentace rybářské strážce ve vztahu k její činnosti kontroly výkonu rybářského práva, přičemž bych chtěl přispět k lepšímu porozumění úlohy této strážce a zvýšit povědomí o důležitosti její činnosti, popřípadě poukázat na nedostatky v právní úpravě. Dílčí cíle se pak budou zabývat tím, co je nezbytné udělat, aby aktivita rybářské strážce byla dostačující a v souladu se zákonem, zda rybářská stráž disponuje potřebnými zdroji či kvalifikovaným personálem pro výkon své funkce.

V souvislosti s cíli práce jsem si stanovil následující výzkumné otázky, které v průběhu práce rozeberu: *Je pravomoc rybářské strážce dostatečně efektivní při kontrole výkonu rybářského práva, popř. co je potřeba udělat, aby činnost rybářské strážce byla dostačující a vedla ke splnění svého cíle, tedy ochrany rybářství, zemědělství a životního prostředí? Proč potřebujeme při výkonu rybářského práva dobrovolnou veřejnou stráž?*

Práce je rozdělena do čtyř kapitol a jednotlivých podkapitol, ve kterých se budu postupně zabývat historickým exkurzem rybářského práva, teoretickým vymezením rybářské strážce a jejím následným vývojem v rámci právního kontextu. V další části práce se věnuji jednotlivým pravomocem a povinnostem členů rybářské strážce, doplněné o pravomoc veřejných strážců a spolupráci s policejními orgány. Třetí kapitola obsahuje systemizaci postupu rybářské strážce, který bude rozčleněn na jednotlivé způsoby, jak nejlépe zajistit zákonnost v rámci této činnosti. Práce bude zakončena kapitolou odpovědností za škodu dle rybářského zákona, završena rozsudkem týkající se náhrady škody rybářské strážci.

Bakalářská práce je psána zejména metodou popisnou, doplněná o analýzu účinné právní úpravy. V této práci budu vycházet z právních předpisů, odborné literatury, článků, judikátů, ale také z osobních poznatků mého působení jako člena Moravského rybářského svazu a praxe u rybářské strážce v roce 2023, jenž u mě vzbudila zájem tuto problematiku zpracovat, osvětlit a případně doplnit její nedostatky.

Bakalářská práce vychází z právního stavu ke dni 31. 3. 2024.

⁴ Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážci, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

1 Rybářská stráž v roli veřejných stráží

1.1 Rybářská stráž

Veřejné stráže jsou úřední fyzické osoby (dále jen „FO“),⁵ jimž je svěřena část výkonu státní správy vyplývající z odkazů Ústavy ČR a speciálních právních předpisů, které upravují jednotlivé druhy stráží.⁶ Jejich činnost přispívá k naplnění preambule Ústavy,⁷ která zdůrazňuje ochranu děděného přírodního bohatství. Jednou z těchto veřejných stráží je i stráž rybářská, zakotvena v hlavě IV. rybářského zákona (dále jen „RybZ“).⁸

Rybářskou stráž lze chápat jako správní orgán, který vykonává působnost v oblasti veřejné správy.⁹ Její postup je spjat se správním řádem, zejména § 2 - § 8, jejichž obsahem jsou základní zásady činnosti správních orgánů.¹⁰ Jednotlivé FO jsou pověřeny výkonem této stráže jmenováním obecního úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen „OÚRP“) na doporučení uživatele rybářského revíru nebo osoby, která má revír ve správě. Místní příslušnost OÚRP se určuje dle trvalého pobytu navrhované osoby.¹¹ Pro rybářské revíry je rybářská stráž povinně zřizována, zatímco pro rybochovná zařízení je volitelná. Hlavním úkolem je zajišťovat ochranu rybářství, což zahrnuje ochranu ryb a dalších vodních živočichů před nepříznivými vlivy a škodlivými zásahy lidí, a také ochranu vodních zařízení. Mezi pravomoci rybářské stráže patří kontrola osob, které provádějí lov ryb a vodních organismů, jejich rybářské vybavení i úlovky. V případě porušení zákona může být zadržena povolenka opravňující rybáře k lovu, úlovek nebo i rybářské vybavení.¹² Analýze jednotlivých pravomocí se bude věnovat kapitola č. 2.

Kromě kontrolní činnosti rybářské stráže, zda je osoba oprávněna lovit a dodržuje rybářský zákon, může také plnit úlohu ohlašovací, informační i preventivní. V případě zjištění úhynu ryb,¹³ vodních živočichů nebo poškození vodních zařízení rybářská stráž podnikne odpovídající opatření k odvrácení nebezpečí nebo odstranění škod, a v případě potřeby

⁵ Ustanovení § 127 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ DAMOHORSKÝ, Milan. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, s. 47.

⁷ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Ustanovení § 14 a násl. zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář. Beckova edice komentované zákony*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. s. 10–12.

¹⁰ Ustanovení § 2 až § 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ ŠÍMA, Alexander. *Rybářská stráž*. Praha: Rybář s.r.o., 2021. 11 s.

¹² STAŠA, Josef. *Rybářská stráž*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání [online databáze]. Praha: C. H. Beck, 2009 [cit 6. ledna 2024]. Dostupné z www.beck-online.cz.

¹³ SAJFRT, Vlastimil. *Úhyn ryb na rybníce Nesyt. Ochrana přírody* [online]. 2018, č. 4., s. 7. [cit. 23. ledna 2023]. Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/kuler-zpravy-aktuality-zajimavosti/uhyn-ryb-na-rybnice-nesyt/>.

vyrozumí příslušné orgány, jako jsou OÚRP, hygienické stanice, veterinární úřady, vodoprávní úřady nebo inspekce životního prostředí.¹⁴

1.2 Rybářské právo

Rybářským právem rozumíme souhrn práv a povinností při činnostech systematického pěstování, chovu, ochrany a lovu ryb a vodních živočichů v určených vodních oblastech nazývaných rybářské revíry, a zároveň toto právo zahrnuje také oprávnění přivlastnění si úlovku nebo v omezené míře i vstup na pobřežní pozemky za účelem jeho výkonu.¹⁵

Výkon rybářského práva můžeme klasifikovat do dvou kategorií. První kategorií chápeme jako správními orgány povolenou činnost, která spočívá v chovu a ochraně ryb či vodních organismů. Zákon vymezuje skupinu subjektů,¹⁶ které jsou oprávněny podat žádost o povolení k výkonu tohoto práva.¹⁷ Při předložení více žádostí se koná výběrové řízení,¹⁸ jehož výsledkem je povolení nebo zamítnutí výkonu rybářského práva formou rozhodnutí nebo oznámení o výsledcích výběrového řízení. Toto povolení specifikuje osobu rybářského hospodáře, způsob hospodaření na revíru, postup násady ryb a limit počtu povolenek k lovu. Druhou kategorií chápeme také jako správními orgány povolenou činnost, která se však zaměřuje na lov ryb, přivlastňování si úlovků a také v nezbytné míře využívání pobřežních pozemků. Oprávnění k lovu mají držitelé rybářského lístku a povolenky.¹⁹ Státní správa v této oblasti je v gesci Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, krajských úřadů, OÚRP, vojenských újezdů a celních správ.²⁰

Výkon rybářského práva je vázán pouze na rybářský revír.²¹ Rybářský revír se vyhláší na vodním toku, rybníku nebo na uzavřené vodě a mohou být stanovena bližší pravidla pro lov ryb a vodních organismů. Jedná se o vodní plochy, které umožňují řádný výkon rybářského práva, ale také trvale udržitelných chov ryb a jejich reprodukce. Při

¹⁴ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze] Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹⁵ HEMELÍK, Tomáš, *Rybářství a právo*. Praha: Orac, 2000, s 43.

¹⁶ Může jít např. o vlastníka nebo nájemce rybníku či pozemku, na kterém se revír nachází.

¹⁷ STAŠA, Josef. *Rybářství*. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání [online databáze]. Praha: C. H. Beck, 2009 [cit. 6. ledna 2024]. Dostupné z <https://www.beck-online.cz/>.

¹⁸ Osoba, která chce získat toto povolení, musí podle pravidel výběrového řízení podat svou žádost na příslušný „úřad pro rybářství“, kterým může být Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo obrany nebo příslušný krajský úřad, v závislosti na příslušnosti revíru.

¹⁹ Viz. příloha č. 1 a 2.

²⁰ Ustanovení § 22 a násl. zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²¹ Tamtéž, § 4 odst. 1.

zakládání nových revírů se specifikuje, které vody budou označeny za pstruhové a mimopstruhové, a to dle výskytu ryb lososovitých.²²

1.3 Historie právního kontextu rybářství

Pro ucelení a pochopení úlohy rybářské stráže je potřeba si osvětlit historický kontext právní úpravy rybářského práva, ze které tato stráž také vzešla.

Lov ryb byl v historii nepostradatelnou a nedílnou činností každodenního života lidí sloužící k získávání plnohodnotné potravy.²³ Na našem území byl rybolov nejčastěji prováděn na řekách Vltava, Labe i Morava, v jejichž korytech se hojně vyskytovali lososi či pstruzi, kteří v těchto řekách putovali za účelem reprodukce.²⁴ Současně však v našich řekách a rybnících rybáři loví i běžné „lokální“ druhy ryb, které nemigrovaly na velké vzdálenosti a které zde žily trvale.²⁵

Před právním zakotvením rybářství bylo rybolovné právo zcela volné a kdokoliv s přístupem k vodě jej mohl provozovat bez omezení a ryby si ponechat. S postupným rozvojem státních útvarů však přešlo právo na lov ryb do rukou panovníka, který měl absolutní nárok na půdu v zemi.²⁶ V 11. až 13. století byly vytvářeny v blízkosti klášterů rybníky za účelem rybochovu a zemědělství.²⁷ Ve 14. a 15. století se pak začaly objevovat zmínky o rybářských ceších, kde se jednotlivci sdružovali podle své profese – rybáři. Cechy rybářů vydávaly interní normy, které stanovovaly, že rybářskou činnost může provádět pouze jedinec, který absolvoval učební dobu a úspěšně složil cechovní zkoušku. Právě v těchto cechovních předpisech lze spatřit počátky rybářského práva, které obsahovalo základní pravidla pro lov ryb, ale také postupy při obchodování s nimi a etiku provozování rybářské činnosti včetně jednotlivých metod a nástrojů k rybolovu.²⁸ S příchodem 16. století, nazvaného jako „zlatý věk rybníkářství“, zažívá rybářství významný vzestup, kdy se do výstavby rybníků začíná angažovat nejen šlechta, ale i města a církevní instituce. Velkochovu

²² Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²³ Viz. REDAKCE/ČTK. *První rybáři lovíli před 42000 roky. Nebáli se plout na otevřené moře* [online]. National Geographic: 28. listopadu 2011 [cit. 14. prosince 2023]. Dostupné z: <https://www.national-geographic.cz/clanky/prvni-rybari-lovili-pred-42-000-roky-nebali-se-plout-na-otevrene-more.html>.

²⁴ HEMELÍK, Tomáš. *Rybářství a právo*. Praha: Orac, 2000, 11 s.

²⁵ VOSTRADOVSKÝ, Jiří. *Rozvoj rybářství na českých řekách*. In: RANDÁK, Tomáš. *Rybářství ve volných vodách*. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2013, 21 s.

²⁶ HEMELÍK: *Rybářství a právo*..., 11 s.

²⁷ SLEPIČKA, Martin. *Dějiny rybníkářství v českých zemích v souvislosti s Hrabovskými rybníky* [online]. Hrabova.info: 5. ledna 2015 [cit. 14. prosince 2023]. Dostupné z: <https://www.hrabova.info/2015/02/05/dejiny-rybnikarstvi-v-ceskych-zemich-v-souvislosti-s-hrabovskymi-rybniky/>.

²⁸ HEMELÍK: *Rybářství a právo*..., 11-12 s.

ryb v těchto nově zbudovaných nádržích také svědčily příznivé přírodní podmínky či jejich nízká nákladovost.

Pokud mluvíme o pravidlech, která nevzešla přímo od rybářů (nebo cechů), lze uvést první systematické rybářské řády, jež se objevily v období nástupu Habsburků na český trůn.²⁹ I když se jednalo o komplexnější pravidla, omezovala se pouze na pytláctví nebo narušování klidu u vody, přičemž do samotného provozování rybářství nijak nezasahovala.³⁰

Rybářské právo jako samostatné právní odvětví se začalo formovat v 19. století, kdy byl vydán soubor zákonů odpovídajících tehdejší politické situaci. Zde také dochází k vytvoření institutu přísežných hajných, kteří kromě ochrany lesa a myslivosti vykonávali působnost v ochraně rybářství a tím se tak stali předchůdci novodobé rybářské stráže, ale i dalším veřejným strážím.³¹ Prvním z takovýchto předpisů byl říšský zákon č. 58/1885 o regulaci rybářství ve vnitrozemských vodách. V českých zemích platil zákon č. 22/1885 o opatřeních pro rozvoj rybářství ve vnitrozemských vodách, a na Moravě zákon č. 62/1896 o rybářství. Tyto právní normy utnuly možnost volného rybolovu, zavádějící rybářský lístek vydaný státním orgánem jako nezbytný prvek pro lov ryb. Zákony rovněž stanovily hájení jednotlivých druhů ryb, trestné činy v oblasti rybářství a zakázaly některé metody rybolovu.³² Tato právní úprava, s určitými drobnými úpravami, byla platná po celou dobu první i druhé republiky, během války a na začátku poválečného období. Nicméně změny ve společnosti a politické směřování státu po druhé světové válce vedly k výrazné přestavbě právního systému, včetně regulace rybářství. Tyto změny lze spatřovat roce 1952 s přijetím nového právního předpisu – zákon č. 62/1952 Sb., o rybářství.³³ Tento zákon nám stanoví pojem rybářského hospodáře, jehož úkolem je řádné hospodaření na revíru,³⁴ avšak stále zde nenajdeme zmínku o rybářské stráži, neboť ochranou rybářství byly stále pověřeny stráže přísežné. V následujícím desetiletí je přijat zákon č. 102/1963 Sb.,³⁵ jehož účinnost trvala až do roku 2004. § 18 tohoto zákona nám poprvé v historii českého rybářství zmiňuje pojem rybářská stráž, jenž musí být navrhnutá OÚRP uživatelem revíru, a to pro účely zabezpečení výkonu rybářského práva v rybářských revírech.³⁶ Mezi pravomoci rybářské stráže spadala kontrola rybářů při lovu ryb, zadržení osob, které byly přistiženy při neoprávněném rybolovu,

²⁹ ADÁMEK, Zdeněk a kol. *Rybářství a rybolov*. 3. vydání. Praha: Český rybářský svaz, 2015. 19 s.

³⁰ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

³¹ Tamtéž.

³² HEMELÍK: *Rybářství a právo...*, 17 s.

³³ Zákon č. 62/1952 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

³⁴ Tamtéž, § 6.

³⁵ Zákon č. 102/1963 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

³⁶ Ustanovení § 18 odst. 1. zákona č. 102/1963 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

ověřování jejich identity, možnosti konfiskace rybářského náčiní a ulovené ryby či vykázat je z rybářských revírů. Vedle dohledu nad regulérní praxí rybářského práva měla rybářská stráž také pravomoci související s ochranou vodního a životního prostředí, jež zahrnovalo sledování stavu a čistoty vod, identifikaci zdrojů znečištění vody a dohled nad užíváním jezů, stavidel, zdymadel a jiných vodních děl.³⁷ Postupným vývojem a důležitostí stráže byla potřeba přijmout další opatření, s jejichž pomocí rybářská stráž získává status veřejného činitele (dnes „úřední osoby“).³⁸ Zajímavostí tohoto zákona byl fakt, že rybářskou stráž mohla vykonávat výlučně FO, která byla občanem ČR.³⁹

1.4 Současná právní úprava

V roce 2004 dochází k přijetí současně platného a účinného zákona č. 99/2004 Sb., a jeho prováděcí vyhláškou č. 197/2004 Sb., jež extenzivně rozšiřují rybářské právo, co se týče hospodaření na rybářském revíru, denní doby lovu a chráněných rybích oblastí. Cílem právní úpravy je zabezpečit ochranu veřejného zájmu na úseku rybářství. Tento závazek reflektuje článek 7 Ústavy ČR, ve znění pozdějších předpisů, který říká: „*Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.*“⁴⁰ Ústavní pořádek nám tak do určité míry omezuje jiné zájmy ve prospěch veřejných zájmů při ochraně ryb a vodních organismů – zejména omezení vlastnického práva k pobřežním pozemkům při výkonu rybářského práva.⁴¹ Důležité je zdůraznit, že i když RybZ upravuje veřejný zájem, nevyhýbá se otázkám týkajícím se práva soukromého, například odpovědnosti za škody a otázkám její náhrady.⁴²

V rámci veřejného práva je rybářské právo spojeno s oblastí správního práva, které se dále větví do práva zemědělského a životního prostředí. Obecně lze říci, že rybářské právo tvoří propojený celek s právem životního prostředí a dalšími jeho sektory, což se odráží i v zákoně o rybářství, který odkazuje na další právní předpisy. Jedním z takovýchto předpisů je zákon o vodách (dále jen „VodZ“),⁴³ který je neodlučitelně spojen s rybářským právem. Cílem VodZ je ochrana povrchových a podzemních vod s následným stanovením podmínek pro udržitelné využívání vodních zdrojů a současně se snaží přispět ke zlepšení její kvality. Tato právní norma rovněž stanovuje opatření na minimalizaci nepříznivých dopadů povodní i sucha a zajišťuje bezpečnost vodních infrastruktur.⁴⁴ Voda je tak základní podmínkou činnosti

³⁷ Tamtéž, § 19 odst. 1.

³⁸ Ustanovení § 89 odst. 9 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákoníku, ve znění zákona č. 40/2009 Sb.

³⁹ Ustanovení § 18 odst. 3. písm. a) zákona č. 102/1963 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

⁴⁰ Ustanovení čl. 7 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ Jde o povinnost vlastníka pozemku strpět vyhlášení revíru nebo chráněné rybí oblasti.

⁴² Může se jednat o např. škodu způsobenou na rybí obsádce dle § 12 odst. 11 RybZ.

⁴³ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých právních předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴ Tamtéž, § 1 odst. 1.

výkonu obou kategorií rybářského práva a její kvalita má určující vliv na produkci, chov ale i lov ryb.⁴⁵ VodZ také upravuje institut podpory života ryb, jenž stanoví opatření pro povrchové vody, které mají být trvale vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů.⁴⁶ To zahrnuje stanovení ukazatelů a hodnot přípustného znečištění, metody hodnocení stavu jakosti vody a program snižování znečištění s cílem dosáhnout stanovených hodnot.⁴⁷

Mezi další oblast práva životního prostředí ve vztahu k rybářství je vhodné zmínit zákon o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“),⁴⁸ jehož spojitost se týká zejména náhrady ztíženého zemědělského hospodaření a druhové a územní ochrany ve vztahu k rybářskému právu.⁴⁹ Rybářské právo se realizuje v povrchových vodách a jeho zaměřením jsou ryby, vodní organismy, a další volně žijící živočichové.⁵⁰ Součástí ZOPK je také institut stráže přírody,⁵¹ jakožto další veřejné stráže, jejímž úkolem je zajistit ochrannou službu ve zvláště chráněném území (dále jen „ZCHÚ“)

Podobně jako jiná právní odvětví i to rybářské je v úzké míře regulováno předpisy Evropské unie (dále jen „EU“) a mezinárodními předpisy. Rámec legislativy EU vychází zejména z nařízení o společné rybářské politice,⁵² či nařízení pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu které jsou dále adjustovány v jednotlivých zákonech životního prostředí i v rybářském zákoně. Regulace, jak jsem již zmínil v úvodu tohoto odstavce, je pouze částečná, neboť ČR je stát vnitrozemský, a proto se tyto nařízení vztahují pouze na tranzit a dovoz mořských ryb a živočichů, načež mořský rybolov není pro ČR relevantní.⁵³

Mezinárodní právo nám reguluje sladkovodní rybolov spojený s ochranou životního prostředí a volně žijících živočichů. Mezi jednotlivé prameny bych uvedl Bernskou úmluvu, jenž má za úkol chránit jednotlivé druhy planě rostoucích rostlin, volně žijící živočichy a

⁴⁵ STEJSKAL, Vojtěch. *Úvod do právní úpravy ochrany přírody a péče o biologickou rozmanitost*. Praha: Linde, 2006. 448 s.

⁴⁶ DURAS, Jindřich, POTUŽÁK, Jan. *Rybníky: jakost vody a legislativa*. *Fórum ochrany přírody* [online]. 2016, č. 3. s. 47. [cit. 10. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.casopis.forumochranyprirody.cz/magazin/analyzy-komentare/rybniky-jakost-vody-a-legislativa>.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹ Tamtéž, § 58 a § 4 až § 5.

⁵⁰ Také bych doplnil, že ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) ZOPK označuje vodní toky, rybníky a jezera za významné krajinné prvky.

⁵¹ Ustanovení § 81 a násl. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

⁵² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES.

⁵³ Ustanovení § 29 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

přírodní stanoviště,⁵⁴ nebo Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES),⁵⁵ jejíž cílem je sjednocení kontroly a ochrany ohrožených druhů fauny a flóry před úplným vyhubením napříč všemi zeměmi.⁵⁶

§ 13 odst. 10 RybZ zmocňuje uživatele rybářského revíru stanovit tzv. bližší podmínky výkonu rybářského práva (dále jen „BPVRP“),⁵⁷ pro pstruhové a mimopstruhové revíry.⁵⁸ Pokud jsou stanoveny, je uživatel revíru povinen rybáře seznámit s jejich obsahem, platností a účinností. Obsah BPVRP může být stanoven pouze v rozsahu, který stanoví zákon. Jejich přijetí tedy nevytváří výjimky ze zákona, ale pouze blíže stanoví danou problematiku v závislosti na revíru a svým způsobem zpřísňují zákon. BPVRP se týká detailů, jako je denní doba lovu, doba hájení jednotlivých druhů ryb, způsoby lovu, povinné vybavení, evidence docházek a úlovků, přístup na pozemky, zacházení s ulovenými rybami a rybářské závody. Nově obsahují také metodický postup pro rybáře při zjištění havárie jakosti vody a protokol z místního šetření havarijního úhynu ryb.⁵⁹ Kontrole BPVRP ze strany rybářské stráže se bude věnovat část kapitoly č. 2.

1.5 Zákonné podmínky vzniku a zániku rybářské stráže

OÚRP, obvykle prostřednictvím svých odborů životního prostředí, mají pravomoc ustanovovat, odvolávat nebo rušit rybářskou stráž a zároveň vede seznam všech rybářských stráží v rámci svého působení,⁶⁰ přičemž tyto úřady také poskytují nebo naopak odebírají rybářské lístky.⁶¹

Ustanovení rybářské stráže předchází taxativně stanovené zákonné podmínky, které jsou upraveny v § 14 RybZ,⁶² a které je potřeba kumulativně splnit. Mezi tyto podmínky patří dosažení věku 21 let, bezúhonnost, způsobilost k právním úkonům, zdravotní způsobilost a prokázání znalostí práv a povinností rybářské stráže a s ní souvisejících právních předpisů.

⁵⁴ Úmluva č. 107/2001 Sb. m. s., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť.

⁵⁵ ŠÍMA, Jan. *Legislativa v oblasti nepůvodních a invazních druhů a její změny*. Fórum ochrany přírody [online]. 2017, č. 3. s. 15. [cit. 23. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.casopis.forumochranyprirody.cz/magazin/analyzy-komentare/legislativa-v-oblasti-nepuvodnich-a-invaznich-druhu-a-jeji-zmeny>.

⁵⁶ Úmluva č. 572/1997 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin.

⁵⁷ Viz příloha č. 3.

⁵⁸ Ustanovení § 13 odst. 10 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybníkářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 3. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

⁶⁰ S ohledem na praxi může OÚRP ustanovit na jeden rybářský revír neomezený počet strážců.

⁶¹ Ustanovení § 13 odst. 9 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶² Tamtéž, § 14.

Poslední podmínkou je složení slibu před OÚRP, který zní následovně: "*Slibuji, že jako rybářská stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při kontrole dodržování rybářského zákona a prováděcích právních předpisů k rybářskému zákonu, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející rybářské stráži*".⁶³ Tímto se uchazeč zavazuje dodržovat zákonnost a řádně plnit funkci rybářské stráže.

Věk 21 let je logický, neboť je nutné, aby stráž, jakožto úřední osoba, disponovala určitou rozumovou a volní vyspělostí ve vztahu k výkonu rybářské stráže.

OÚRP, který ustanovuje rybářskou stráž, si k ověření bezúhonnosti vyžádá podle zvláštního právního předpisu výpis z evidence rejstříku trestů.⁶⁴ Tato žádost a samotný výpis se předávají elektronicky s možností dálkového přístupu. Kromě toho je nutné, aby FO podaly čestné prohlášení o absenci správních trestů za přestupky v oblasti rybářství. Dále uchazeč musí předložit dokumenty odpovídající výpisu z rejstříku trestů vydaného státem, kde jsou občany a doklady z ostatních zemí, kde pobýval déle než 3 měsíce za poslední 3 roky, neboť rybářský zákon nezakládá podmínku státního občanství ČR k ustanovení rybářské stráže, jako tomu bylo v RybZ z roku 1963.⁶⁵

Co se týče zdravotní způsobilosti,⁶⁶ pro výkon funkce rybářské stráže se prokazuje potvrzením, které dokládá, že žadatel není zdravotně omezen k pobytu v přírodě, pohybu v nerovném terénu, a že netrpí sníženou orientací, onemocněním sluchu a zraku, kolapsovými stavy, záchvatovitými onemocněními, duševním onemocněním nebo jinou vážnou nemocí, která by omezila nebo znemožnila plnění úkolů rybářské stráže.

Podmínka prokázání práv a povinností navrhované osoby je upravena v § 14 odst. 2 RybZ s odkazem na jeho prováděcí vyhlášku.⁶⁷ Toho lze dosáhnout absolvováním vysokoškolského studia v oblasti zemědělství se zaměřením na rybářství, vyššího odborného a středoškolského vzdělání v oboru rybářství, vodního hospodářství a ekologie. Alternativou je absolvování zkoušek rybářského hospodáře a složení zkoušky rybářské stráže.⁶⁸

Zániku rybářské stráže předchází několik zákonných důvodů. Pokud rybářský revír, pro který byla stráž ustavena, zanikne, stráž také zaniká. V případě, že byla

⁶³ Tamtéž, § 14 odst. 2.

⁶⁴ Ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁵ Ustanovení § 18 odst. 3. písm. a) zákona č. 102/1963 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

⁶⁶ Ustanovení § 45 odst. 3 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ Ustanovení § 20 a násl. vyhlášky č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ Viz. kapitola 1.3.1.

stráž ustavena pro více revírů, skončí jeho územní působnost pouze pro konkrétní revír, který zaniká, a to v důsledku ztráty rybářského práva uživatele revíru, který stráž navrhl. Další možností ukončení funkce je odůvodněné rozhodnutí OÚRP, zájem samotné stráže nebo smrti osoby.⁶⁹

OÚRP je dále povinen zrušit stráž, pokud přestane plnit svou funkci nebo nesplňuje stanovené podmínky.⁷⁰ Podobně jako u jiných předpisů, i zde se předpokládá zrušení stráže, pokud byla ustanovena na základě údajů, které jsou chybné nebo neodpovídají skutečnosti.

Uživatel rybářského revíru má právo nejen navrhnout vznik, ale i předložit návrh na zrušení rybářské stráže. Posouzení toho, zda rybářská stráž plní své povinnosti nebo ne, závisí vždy jen na OÚRP, který stráž ustanovil. Pokud rybářská stráž ukončí činnost z vlastního podnětu, stane se tak v okamžiku oznámení ustanovujícímu orgánu. V opačném případě nastane ukončení, když rybářská stráž obdrží rozhodnutí o ukončení ustanovení vydané příslušným rybářským orgánem – OÚRP. Po zániku nebo zrušení stráže je její povinností okamžitě odevzdat služební odznak a průkaz rybářské stráže orgánu, který ji zrušil.⁷¹

Také bych rád doplnil, že akt zrušení této stráže ustanovujícím správním orgánem lze napadnout správní žalobou proti rozhodnutí správního orgánu.⁷² Při schválení nebo odmítnutí návrhu na ustanovení není vydáváno správní rozhodnutí proti kterému by bylo možné podat odvolání,⁷³ neboť zákon výslovně stanoví, že na řízení o ustanovení a zániku stráže se správní řád nevztahuje.⁷⁴

1.5.1 Ověření kvalifikačních předpokladů

Zkoušku pro výkon funkce rybářské stráže zajišťují právnické osoby, které jsou Ministerstvem zemědělství pověřeny k organizování odborného školení, ověřování kvalifikačních předpokladů a vystavování osvědčení o absolvování zkoušky.⁷⁵

Jejím účelem je ověřit teoretické znalosti jednotlivých druhů ryb a právních předpisů, zejména v oblasti vodního, veterinárního, trestního a rybářského práva. Zkouška musí být

⁶⁹ Ustanovení § 15 odst. 1. písm. a) až e) zákona č. 102/1963 Sb., rybářského zákona, ve znění zákona č. 99/2004 Sb.

⁷⁰ Ustanovení § 15 odst. 2 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹ Tamtéž, § 15 odst. 3.

⁷² Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. června 2021, sp. zn. 30 A 21/2021-50.

⁷³ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

⁷⁴ Ustanovení § 14 odst. 8 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁵ Viz. Ministerstvo zemědělství. Subjekty pověřené organizováním odborného kurzu a ověřováním kvalifikačních předpokladů rybářské stráže a vystavováním osvědčení o vykonání zkoušky [online]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/portal/mze/lesy/rybarstvi-a-rybnikarstvi/vydana-povereni/vydana-povereni-rybarska-straz>.

vykonána před komisí, která musí čítat minimálně tři členy v čele s předsedou zkušební komise. Ověřování znalostí je pak realizováno do dvou částí.⁷⁶

V ústní části je nutné prokázat znalost deseti náhodně předložených druhů ryb, které musí být určeny rodovým i druhovým názvem. V případě úspěchu je možné přejít ke druhé, písemné části zkoušky, v níž musí být procentuální správnost alespoň 70 % ze 40 předložených otázek, tedy 28 bodů. Po absolvování obou částí jsou kandidáti srozuměni s výsledkem zkoušky, která je hodnocena stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl“.⁷⁷ V případě kladného hodnocení obdrží uchazeči osvědčení o vykonání rybářské zkoušky. Otázky ke zkouškám stanoví Ministerstvo zemědělství na svých webových stránkách.⁷⁸

⁷⁶ Ustanovení § 20 odst. 1 a násl. vyhlášky č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁷ Tamtéž, § 20 odst. 4.

⁷⁸ Test čítá 40 otázek z celkového počtu 216 otázek stanovených Ministerstvem zemědělství a jsou volně přístupné na webu: <https://eagri.cz/public/portal/mze/lesy/rybarstvi-a-rybnikarstvi/vydana-povereni/testove-otazky-pro-rybarskou-straz>.

2 Pravomoc a povinnosti rybářské stráže

Rybářská stráž, jakožto správní orgán působící v rybářském revíru, má za úkol dohlížet na řádný průběh výkonu rybářského práva mezi osobami provádějícími rybolov. V souladu s postavením úřední osoby a správního orgánu, dle správního řádu,⁷⁹ uplatňuje svá práva a plní povinnosti vyplývající ze stanovených právních předpisů, přičemž vykonává svou pravomoc jen v případech, mezích a způsobem, který stanoví zákon.⁸⁰

2.1 Pravomoc rybářské stráže

Rybářská stráž má v rámci své činnosti oprávnění kontroly, vyžádání, zadržení, vstupu na pozemky a projednání přestupků na místě.

Kontrola rybářské stráže v daném rybářském revíru zahrnuje ověřování oprávnění osob provádějících lov ryb s cílem zajistit soulad s platnými právními předpisy. Tato kontrola zahrnuje sledování dodržování rybářského práva, včetně kontroly rybářského náradí, obsahu rybářské loďky a dalších zařízení sloužících k uchování ryb a úlovků. Není však oprávněna kontrolovat obsah zavazadel nebo dopravní prostředky, neboť by došlo k překročení pravomoci. K ověření totožnosti může být použit jakýkoliv doklad, který umožňuje identifikaci osoby rybáře, a to nejen občanský průkaz, ale rovněž cestovní pas nebo řidičský průkaz.⁸¹ Rybářská stráž také dohlíží na lov ryb pomocí elektrického proudu a zjišťuje, zda lovci disponují nezbytným povolením a osvědčením pro bezpečnou manipulaci s elektrickým zařízením. Nepodrobí-li se rybář této kontrole nebo ji odmítne, dopouští se tím přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby podle §5 odst. 1. písm. a) zákona o některých přestupcích a může mu být uložena pokuta až do výše 10 000 Kč.⁸² Další částí kontroly je monitorování správného užívání jezů, stavidel a zdymadel v souladu s právními předpisy RybZ. Rybářská stráž dohlíží stejně tak na způsob a rozsah užívání vod, sleduje jejich kvalitu a může identifikuje zdroje jejího znečištění.

V rámci vyžádání má rybářská stráž právo požadovat od osob lovících ryby nebo vodní organismy prokázání jejich totožnosti a předložení platného rybářského lístku a povolenky k lovu. Oprávnění zahrnuje i identifikaci osob, které jsou důvodně podezřelé ze spáchání přestupku dle RybZ v bezprostřední blízkosti rybářského revíru. Tyto osoby jsou pak vyzvány k předložení rybářského lístku, povolenky k lovu nebo jiného dokladu opravňujícího

⁷⁹ Ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁰ Ustanovení článku 2 odst. 3 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁸¹ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

⁸² Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

k lovu, či dokladu o nabytí ryby nebo vodního organismu. V případě, že rybářská stráž není schopna zajištění výkonu své funkce vlastními prostředky, může vyžádat součinnost nebo pomoc orgánů Policie ČR či obecní policie.⁸³

Co se týče zadržení, rybářská stráž má oprávnění zadržet povolenku k lovu osobě, která porušila povinnosti stanovené v RybZ i BPVRP, a tuto povolenku doručit nejpozději do 5 pracovních dnů tomu, kdo ji vydal.⁸⁴ Stejně tak může zadržet úlovek a rybářské náčiní osobě, která spáchala přestupek nebo trestný čin, nebo je důvodně podezřelá z jeho spáchání. Zákon neuvádí, jak postupovat s odebraným rybářským náčiním či zabaveným úlovkem, ale z praxe vyplývá, že toto vybavení by se mělo odevzdat PČR nebo příslušnému správnímu orgánu, který bude přestupek projednávat. Co se týče úlovku, je vhodné situaci řešit buď navrácením do revíru, odevzdat jej uživateli revíru nebo ekologicky zlikvidovat. Rybářský lístek a členský průkaz rybáře nemůže být zadržen. I když ve výčtu oprávnění rybářské stráže nenajdeme právo zadržení fyzické osoby z důvodu porušování předpisů rybářského práva, lze užit institutu zadržení osoby podezřelé, vyplývající z trestního řádu,⁸⁵ když dojde k přistižení osoby při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté. Zadrženou osobu je nutné bezodkladně předat policejnímu orgánu.⁸⁶ Ovšem je důležité připomenout, že toto právo náleží jakékoliv fyzické osobě a dle mých poznatků z praxe jej rybářská stráž užívá velmi zřídka, a to z domnění, že by se dopustila překročení pravomoci. Nastává tedy otázka, zdali by nebylo vhodné rozšířit pravomoc rybářské stráže o zadržení fyzické osoby při porušení RybZ nebo páčání jiného trestného činu, mimo jiné i použití donucovacích prostředků. I přes značný zásah do pravomocí stráže, jsem přesvědčen, že by to mělo pozitivní vliv nejen na ochranu rybářství, ale také na samotnou rybářskou stráž, např. před fyzickým napadením. Pokud by se tak stalo, důležitou podmínkou by muselo být důkladné proškolení stávající a budoucí stráže, ověřování znalostí a také splnění praxe v určitém počtu hodin před jejím ustanovením.

Rybářská stráž má pravomoc v rámci výkonu své funkce vstupovat na pobřežní pozemky, stavby, jezy, rybí přechody a další zařízení v nezbytně nutném rozsahu, využívajíc

⁸³ Ustanovení § 16 písm. b) bod 3. zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁴ Tamtéž, § 16 písm. c) bod 1.

⁸⁵ Ustanovení § 76 odst. 1 a násl. zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁶ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

přítom existující přístupové cesty a pokud zde není vstup zakázán z důvodu obecného zájmu. Pokud tímto vstupem na pozemek způsobí škodu, je povinen ji uhradit.⁸⁷

V případě, že rybářská stráž zjistí spáchání správního deliktu, má pravomoc udělit pokutu příkazem na místě až do výše 10 000 Kč.⁸⁸ Při projednávání přestupku je rybářský orgán, jenž stráž ustanovil, pověřen zápisem přestupku do evidence. Příjmy z pokut, které uděluje rybářská stráž, tvoří příjem OÚRP.⁸⁹

Z pravomocí vyplývá, že může docházet k tzv. správnímu uvážení rybářské stráže, a to v případech zjištění přestupku nebo jiného jednání rybáře, které je v rozporu s rybářským zákonem. Záleží vždy na posouzení rybářské stráže, jak se s konkrétní situací vypořádá; vyřeší přestupek domluvou, uloží pokutu příkazem na místě nebo lovícímu odebere povolenku. Toto jednání musí být vždy v mezích zákona, tedy v rámci pravomocí stráže s přihlédnutím na dané okolnosti přestupku společně se základními zásadami správního řádu; legalita, legitimita či zákaz libovůle.⁹⁰ Pokud by stráž překročila své pravomoci, mohlo by se jednat o trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle trestního zákoníku.⁹¹ Záleží, v jaké míře a jakým způsobem ke zneužití došlo.

Rybářská stráž má tedy pouze taxativně stanovené pravomoci, vyplývající z §16 RybZ, přičemž žádná další pravomoc ji přidělena není. To znamená, že nemá pravomoc kontrolovat např. dodržování silničních předpisů nebo obecně závazné vyhlášky, bez ohledu na to, zda je řidič rybář či nikoli. Pokud řidič poruší pravidla, jako je třeba zákaz vjezdu, rybářská stráž má povinnost přestupek oznámit příslušnému správnímu orgánu, neboť rybářská stráž není kompetentní k jeho projednání.⁹² Stráž může pouze upozornit na nutnost dodržování silničních předpisů v souvislosti s jízdou nebo parkováním motorového vozidla,⁹³ namísto toho, aby v uvedených případech mohla zasáhnout sama, např. pokutou příkazem na místě.

⁸⁷ Ustanovení § 11 a § 16 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁸ Ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁹ Viz. Ministerstvo financí. Rozpočtové určení výnosu z pokut uložených rybářskou strážní ve více správních obvodech OÚRP [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/legislativa-a-metodicka-podpora-uzemnich-rozpocetu/2021/rozpocetove-urceni-vynosu-z-pokut-ulozeny-40788>.

⁹⁰ JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. s. 21.

⁹¹ Ustanovení § 329 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

⁹² Ustanovení § 73 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

⁹³ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

Během výkonu rybářského práva v ZCHÚ se rybáři mohou setkat se stráží přírody,⁹⁴ která však nemá oprávnění kontrolovat rybáře ve vztahu k výkonu rybářského práva nebo požadovat oprávnění k lovu, ale může jednat v případě, pokud by zjistila porušení předpisu ZOPK ze strany rybáře.⁹⁵ V tomto případě by mohla uložit za přestupek pokutu příkazem na místě nebo přestupek oznámit příslušnému OÚRP.

2.1.1 Pravomoc rybářské stráže ve vztahu k ostatním veřejným strážím

Veřejné stráže ve vztahu k ochraně přírody požívají podobných pravomocí, lišící se zejména agendou, vycházející ze složkových zákonů, ve kterých jsou stráže obsaženy. Kromě rybářské stráže působí v ČR stráž myslivecká, lesní a stráž přírody. Do roku 2001 existovala také vodní stráž, ta však byla přijetím současného VodZ zrušena.⁹⁶ Všechny tyto veřejné stráže, jak už bylo uvedeno, se vyznačují určitou pravomocí, která by měla vést k efektivní ochraně přírody, popř. ochrany dalších veřejných zájmů a statků, vyplývajících z jednotlivých zákonů.⁹⁷

Oprávnění stráží jsou vždy vystavena na stejném základě. Jedná se o kontrolu, legitimaci, vstup na pozemky, součinnost s policií a projednání přestupku příkazem na místě. Kromě těchto oprávnění má každá stráž k dispozici další kompetence. Mezi ty zásadnější, kterými rybářská stráž nedisponuje, bych uvedl např. zastavení dopravního prostředku či pořizování video-audio záznamů lesní stráží,⁹⁸ nebo také zadržení osoby ke zjištění totožnosti při porušování ZOPK stráží přírody.⁹⁹ Skutečnost, že tyto oprávnění nemusí být nutně v souvislosti s agendou lesní stráže a stráže přírody, přivádí k otázce, zdali by jimi nemohly disponovat všechny veřejné stráže.

Právní úpravě na úseku veřejných stráží se věnuje i doc. JUDr. Ing. Bohumil Poláček, Ph.D., MBA, LL.M., působící na ekonomické fakultě Technické univerzity v Liberci. Jeho snahou je sjednotit veřejné stráže a zpracovat kvalitní návrh zákona, který by mohl evolučně přispět k posílení jejich postavení.¹⁰⁰ Tento návrh osnovy s komentářem by tak mohl položit solidní základ pro budoucí vývoj postavení a kompetencí veřejných stráží.

⁹⁴ Ustanovení § 81 odst. 1 a násl. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Ustanovení § 23 zákona č. 138/1973 Sb., vodního zákona, ve znění zákona č. 254/2001 Sb.

⁹⁷ PRŮCHOVÁ, Ivana § 81 *Postavení stráže přírody*. In: VOMÁČKA, Vojtěch; KNOTEK, Jaroslav; KONEČNÁ, Michaela; HANÁK, Jakub; DIENSTBIER, Filip et al. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář. Beckova edice komentované zákony*. V Praze: C.H. Beck, 2018. s. 590. marg. č. 2.

⁹⁸ Ustanovení § 39 odst. 2. zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁹ Ustanovení § 81 odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁰ POLÁČEK, Bohumil. *Osnova zákona o strážích přírody se stručným komentářem* [online]. 2023 [cit. 22. března 2024]. Dostupné z: <https://www.svetmyslivosti.cz/zpravy/pojdme-spolecne-diskutovat-o-zakonu-o-myslivosti>.

2.1.2 Součinnost policie

Jak již bylo zmíněno, rybářská stráž může požadovat součinnost ze strany Policie ČR nebo obecní policie v situaci, kdy není schopna samostatně zajistit svou činnost vlastními prostředky a silami.¹⁰¹ Nejčastěji tato součinnost probíhá v praxi tak, že rybářská stráž vyrazí na kontrolu za účasti policejního orgánu v rámci větších kontrolních operací stráží. Např. v roce 2023 proběhla podobná akce v okolí revíru České Údolí poblíž Plzně. Rybářská stráž kontrolovala za přítomnosti strážníků městské policie platnost rybářských dokladů, správné zacházení s úlovky nebo pořádek na místě lovu. Celkem bylo kontrolováno asi třicet osob, přičemž byly odhaleny dva přestupky pytláctví, kteří rybařili bez potřebných povolení. Rybářská stráž zadržela dvě povolenky u dalších dvou osob kvůli porušení RybZ a ze strany policie byla udělena pokuta za znečišťování lovného místa. Dále byli potrestáni dva řidiči, kteří ignorovali zákaz vjezdu kolem nádrže.¹⁰²

Ačkoliv je tato spolupráce pro rybářskou stráž přínosná, je důležité zmínit, že samotná obecní policie nemůže kontrolovat rybáře a tím tak nahrazovat činnost strážců. Dle stanoviska Ministerstva vnitra vyplývá, že obecní policie není oprávněna plnit úkoly rybářské stráže a provádět kontroly rybářských lístků a povolenek k lovu. V případě možného protiprávního jednání v oblasti rybářství musí obecní policie oznámení postoupit rybářské stráži nebo příslušnému správnímu orgánu. Pokud má obecní policie podezření k protiprávnímu jednání v rozporu s rybářským zákonem, může přivolat rybářskou stráž nebo Policii ČR, a případně poskytnout součinnost. Oprávnění strážníka obecní policie k vyžádání vysvětlení nelze využít před tím, než rybářská stráž zjistí porušení povinností, protože strážník nemá objektivní schopnost posoudit, zda se jedná o protiprávní jednání či nikoliv dle RybZ.¹⁰³

2.2 Povinnosti rybářské stráže

Podobně jako u pravomocí má rybářská stráž taxativně vymezeny i povinnosti. Rybářská stráž je při výkonu této funkce povinna u sebe mít na viditelném místě služební odznak,¹⁰⁴ který ji byl vydán příslušným správním orgánem a kterým rybářská stráž dává najevo svou příslušnost k této stráži. Vyhláška dále stanoví tvar, obsah, materiál odznaku a

¹⁰¹ § 16 písm. b) bod 3. zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰² Městská policie Plzeň. *Rybíčky, rybičky, rybáři jedou! Strážníci vyrazili na kontrolu rybářů s rybářskou stráží.* [Online]. MP Plzeň: 13. července 2023 [cit. 18. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/aktuality/rybicky-rybicky-rybari-jedou-straznici-vyrazili-na-kontrolu-rybaru-s-rybarskou-strazi.aspx>.

¹⁰³ Ministerstvo vnitra. Stanovisko k oprávnění obecní policie kontrolovat rybářský lístek a povolenku k lovu [online]. MV 23. července 2021 [cit. 27. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecní-policie-652273.aspx>.

¹⁰⁴ Viz. příloha č. 4

také evidenční číslo rybářské stráže.¹⁰⁵ Kromě odznaku je povinností rybářské stráže prokázat se průkazem rybářské stráže,¹⁰⁶ který obsahuje fotografii, jméno a příjmení strážce, název, sídlo, podpis a razítko orgánu, který jej vydal. Nutno zmínit že evidenční číslo na odznaku musí korespondovat s číslem uvedeným v průkazu stráže. Další povinnosti se týkají pravomocí rybářské stráže. Jde o dozor a kontrolu nad dodržováním zákona, zaznamenávání zdrojů a původu znečištění vody v rybářském revíru a okamžité oznámení nalezených nedostatků a škod uživateli rybářského revíru, OÚRP, který ji ustanovil, orgánu ochrany přírody a krajiny, nebo Policii ČR. Rybářská stráž je rovněž povinna informovat příslušný OÚRP o jakýchkoli změnách týkajících se podmínek k jejímu ustanovení.¹⁰⁷

Kromě RybZ, je rybářská stráž povinna nastudovat si BPVRP (pokud jsou uživatelem revíru stanoveny) a následně provádět kontrolu jejich dodržování. I když tato povinnost v rybářském zákoně není výslovně stanovena, je nutné ji dodržovat, neboť § 13 odst. 10 RybZ stanoví, že uživatel rybářského revírů může BPRVM vymezit.¹⁰⁸ RybZ ukládá rybářské strážím povinnost provádět dohled nad dodržováním povinností podle tohoto zákona,¹⁰⁹ a proto musí být strážím kontrolovány také. Na druhou stranu může rybářská stráž kontrolovat zákonnost těchto bližších podmínek, které uživatel revíru stanovil. Mohlo by se jednat např. o situaci, kdy by BPVRP rozšiřovaly pravomoc rybářské stráže, kterou ale zákon nepřipouští. V tomto případě by bližší podmínky byly v rozporu s RybZ a je nutné tuto skutečnost oznámit OÚRP, který stráž ustanovil.

3 Rybářská stráž a kontrola rybářského práva

Postup rybářské stráže není právně zakotven a vychází zejména ze zákonných práv a povinností, doporučení pro členy rybářské stráže nebo školení uživatelem revíru. Univerzální metodické pokyny pro rybářskou stráž však neexistují. Během mé praxe u rybářské stráže jsem narazil na řadu problémů s kontrolami, se kterými se stráž u vody denně potýká, a právě v rámci této kontroly může docházet k častým střetům mezi strážím a rybáři. Proto bych se chtěl v následujících kapitolách zaměřit na rozbor jednotlivých způsobů, jak nejlépe zajistit naplnění jednání *ratio legis* ve smyslu RybZ a ochrany životního prostředí s cílem dosažení

¹⁰⁵ § 21 odst. 1 vyhlášky č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážím, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁶ Viz. příloha č. 5

¹⁰⁷ Bezúhonnost, způsobilost k právním úkonům, zdravotní způsobilost, znalost práv a povinností rybářské stráže.

¹⁰⁸ Ustanovení § 13 odst. 10 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážím, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁹ „FO se dopustí přestupku tím, že provádí lov v rozporu s BPRVP“ (§ 30 odst. 1 písm. f) RybZ).

efektivitu stráže při kontrole výkonu rybářského práva tak, aby nedošlo k překročení její pravomoci.

3.1 Dobrovolnost a částečná profesionalizace

V současné době na území ČR působí bezmála 5800 členů rybářské stráže, kteří tuto funkci vykonávají dobrovolně. Vedle těchto dobrovolníků vykonává ostrahu revírů také „profesionální“ rybářská stráž, která poskytuje služby uživateli revíru, pod kterým také působí.¹¹⁰ Myšlenka takovéto stráže vznikla v roce 1999 z důvodu zvýšeného výskytu porušování pravidel lovu ryb a pytláctví. Dalším důvodem byla časová limitace dobrovolníků, která nestačila na dostatečnou ostrahu rybářských revírů a kontrolu výkonu rybářského práva. Výhodu profesionální stráže lze spatřovat zejména v její flexibilitě, financováním ze strany rybářských svazů, a s tím spojenou kvalitní výbavou určenou k efektivní kontrole rybářů.¹¹¹ Dalším pozitivem této stráže může být fakt, že profesionální rybářská stráž funguje na základě smlouvy o poskytování služeb. Zájemci o pozici v profesionální rybářské strážci musí splňovat následující požadavky:

- Zájemce již musí být ustanoven jako rybářská stráž
- Být členem rybářského svazu alespoň po dobu 10 let
- Mít živnostenský list
- Úplné střední odborné vzdělání s maturitou nebo vyšší
- Řidičské oprávnění skupiny B
- Disponovat automobilem
- Dovednost pracovat s počítačovou technikou
- Fyzická způsobilost a schopnost adekvátního jednání
- Čistý trestní rejstřík

Následný výběr vhodných kandidátů probíhá prostřednictvím výběrového řízení, které klade důraz na prokázání znalostí právních předpisů v oblasti rybářství, schopnost ovládat technické vybavení a povědomí o procesu správy úředních záležitostí spojených s kontrolou a reportováním přestupků.¹¹²

Předmět činnosti tak bude poskytování služby v rybářství, které mohou být i nad rámec dobrovolné rybářské stráže. Může se jednat zejména o úklid břehů, značení rybářských

¹¹⁰ Nutno dodat, že se jedná o stejnou stráž, která je zakotvena v rybářském zákoně. Tedy, vyznačuje se stejnými, zákonem stanovenými právy a povinnostmi. Slovo „profesionální“ je jen názvosloví, užívané uživateli revírů.

¹¹¹ KLOUČKOVÁ, Ilona. *Veřejné stráže v České republice. Ochrana & Bezpečnost* [online]. 2012, ročník I., č. 2 (léto). S. 21–22 [cit. 12. ledna 2024]. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2012_B/2012_B_06_klouckova.pdf.

¹¹² MRS. *Výběrové řízení*. Moravský rybářský svaz, z. s. [online]. MRS 2023 [cit. 18. ledna. 2024]. Dostupné z: <https://mrs.mrsbrno.cz/wp-content/uploads/2023/03/Vyber-RS-23.pdf>.

revírů, zarybňování revírů nebo jejich správa a údržba. Další činností je zpracování všech poznatků týkající se rybářské stráže a jejich následný rozbor, který by měl vést k prevenci nebo nápravě zjištěných vad.

Zatímco dobrovolná rybářská stráž, které za určitý počet vykonaných kontrol může uživatel revíru proplatit povolenku k lovu, profesionální stráži náleží odměna v dohodnuté výši za počet odpracovaných hodin. Odměna je proplácena každý měsíc a jsou v ní zahrnuty všechny náklady, které vznikly při plnění povinností stráže, včetně nákladů na dopravu. Uživatel revíru dále může profesionální stráži poskytnout příspěvek na vybavení sloužící k zajištění řádného výkonu stráže.¹¹³

Díky této profesionální stráži dochází ke snížení škod na rybí obsádce v jednotlivých revírech její působnosti. To je potvrzeno vyjádřením projektového koordinátora a technika Západočeského územního svazu pana P. Dimitrova, který se vyjádřil následovně: „*profesionální stráž během jednoho měsíce své činnosti provedla kontrolu nad více rybáři než dobrovolná stráž za celý rok*“.¹¹⁴ Data z roku 2020 týkající se činnosti 5 „profesionálních“ strážců Západočeského územního svazu jasně deklarují, že oproti dobrovolné stráži zadržela stejné množství povolenek jako stráž dobrovolná, která však působila v počtu 800 členů, a to za stejnou dobu. Vystává tedy otázka, zdali se dobrovolná stráž vyplatí. V rámci rybářských svazů se hojně diskutuje, zdali by nebylo prozíravější rozpustit dobrovolnou rybářskou stráž a investovat finance do profesionální rybářské stráže, zejména s ohledem na zkvalitnění služeb kontroly dodržování předpisů.¹¹⁵ Mým názorem však je, že každá osoba, která chce přispět k ochraně rybářství, pořádku u vod a tím i ke zkvalitnění životního prostředí, by měla být vítána v každém směru, ať už jako dobrovolník nebo profesionál, pokud však nepřekračuje své pravomoci. Efektivita pak bude spočívat na každém jednotlivci, a to v počtu kontrol, které za daný rok vykoná.

¹¹³ ČRS. *Výběrové řízení na člena profesionální rybářské stráže*. Český rybářský svaz, z s. [online]. ČRS 3. ledna 2023 [cit. 18. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.crsusti.cz/cz/aktuality/vyberove-rizeni-na-clena-profesionalni-rybarske-straze-1>.

¹¹⁴ ČT24. *Profi strážci střeží rybářské revíry na západě Čech* [Online]. ČT24: 24. října 2010 [cit. 15. ledna 2024]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/profi-strazci-strezi-rybarske-reviry-na-zapade-cek-216757>.

¹¹⁵ KRUS, Viktor. *Pět profesionálních porybných zadrželo přes 100 povolenek a 26 pytláků! Vyplatí se dobrovolní porybní?* [online]. InRybář: 4. února 2020 [cit. 18. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.inrybar.cz/novinky/pet-profesionalnich-porybnych-zadrzelo-pres-100-povolenek-a-26-pytlaku-vyplati-se-dobrovolni-porybni/>.

3.2 Audio a video nahrávky při kontrolní činnosti

Narůstající obliba sportovního rybolovu a zvyšující se tlak ze strany rybářů vedou k nezbytnosti využívání videokamer rybářské stráže.¹¹⁶ Tyto kamery jsou primárně určeny k zaznamenávání audio a videonahrávek, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v přestupkovém řízení. Co musí tedy rybářská stráž splnit, aby nejednala v rozporu se zákonem?

Neoprávněným zásahem do osobnostních práv rozumíme jakékoliv nepovolené nakládání s pořízenými fotografiemi, videi či audio nahrávkami. Tyto zvukové a obrazové nahrávky mohou být pořízeny a užity pouze se souhlasem osoby, která se na nich vyskytuje. Občanský zákoník naznačuje, že neudělí-li kontrolovaný rybář souhlas k tomu, aby si ho rybářská stráž nafilmovala nebo nafotila, nesmí tak učinit.¹¹⁷ Avšak existuje výjimka, tzv. zákonná úřední licence,¹¹⁸ podle níž není vyžadován souhlas k pořizování záznamů pro úřední účely.

V roce 2013 došlo k napadení člena rybářské stráže, který celou situaci zdokumentoval jako audionahrávku. Později tuto nahrávku také použil v soudním řízení jako důkazní prostředek. Soud uvedl: „*Pořízení zvukové nahrávky členem rybářské stráže při zjišťování a vyřizování přestupku na úseku rybářství, kdy smyslem pořízeného zvukového záznamu je zachycení průběhu jednání s obviněným, nelze považovat za nezákonný důkaz. Pořízený zvukový záznam je možno v trestním řízení použít jako důkaz.*“¹¹⁹ Soud považoval zvukové nahrávky rybářské stráže za významný prostředek pro usvědčení pachatelů. Dále naznačil, že pořizování záznamů z kontrol rybářů má pozitivní dopad na zjištění a následné prokazování přestupků na úseku rybářství,¹²⁰ čímž motivoval uživatele revíru a také OÚRP k vybavení stráže kamerami a jejich následném užívání při kontrolách výkonu rybářského práva.

V rámci vyvarování se dalším soudním sporům s rybářskou stráží, by dle mého názoru, mělo být právo pořizování audio a video nahrávek pevně zakotveno v právním řádu mezi jednotlivými, taxativně stanovenými pravomocemi (stejně jako u lesní stráže), jejíž účelem by byla zejména právní ochrana strážců, monitorování kontrol nebo náhrada škody.

¹¹⁶ HÝBNER, Dušan. *Rybářská stráž s rozšířenou působností má nově ve výbavě kamery* [online]. ČRS 2020 [cit. 23. února 2024]. Dostupné z: <https://www.crs-sus.cz/92/474/rybarska-straz-s-rozsirenou-pusobnosti-ma-nove-ve-vybave-kamery>.

¹¹⁷ Ustanovení § 88 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. července 2013, sp. zn. 8 To 215/2013.

¹²⁰ JELÍNKOVÁ, Jitka. *Posílení pravomoci stráže přírody a lesní stráže v rámci tzv. antiinvazní novely. Ochrana přírody* [online]. 2021, roč. 21, č. 5, s. 32 [cit. 14. ledna 2024]. Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/pravo-v-ochrane-prirody/posileni-pravomoci-straze-prirody-a-lesni-straze-v-ramci-tzv-antiinvazni-novely/>.

Stále však nesmí být porušena zásada proporcionality, která zahrnuje poměrování dotčených práv a hodnocení, které z nich by mělo být v daném případě upřednostněno.¹²¹

¹²¹ Viz. k proporcionalitě: Nález Ústavního soudu ze dne 9. prosince 2014, sp. zn. II. ÚS 1774/14.

4 Odpovědnost za škodu dle rybářského zákona

RybZ také upravuje odpovědnost rybářské stráže za škodu, kterou způsobila nebo která jí byla způsobena v rámci svého výkonu.¹²² Ve vztahu k RybZ zde platí *lex specialis* zákon o odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným úředním rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.¹²³ S ohledem na to, že rybářská stráž není kompetentní k vydávání správního rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí v příkazním řízení, bude regulován postup této stráže dle odpovědnosti za škodu vzniklou nesprávným úředním postupem. I když zákon nestanoví přesnou definici nesprávného úředního postupu, obecně lze chápat, že se jedná o postup, který je v rozporu se zákonem.¹²⁴

4.1 Škoda způsobená rybářskou stráží

Odpovědnost za škodu, která vznikla jednáním rybářské stráže, nese OÚRP, který stráž ustanovil. Tato odpovědnost je objektivní a nezávislá na tom, zda rybářská stráž skutečně zavinila škodu, či nikoliv.

Osvobození od náhrady škody může nastat v situaci, kdy rybářská stráž způsobí škodu, avšak osoba poškozená zásah stráže vyvolala. Nutností je, že zákrok byl oprávněný a přiměřený ve vztahu k pravomocem stráže. Vzhledem k tomu, že v tomto konkrétním případě není odpovědnost absolutně objektivní, je liberační důvod samozřejmý, protože oprávněný, přiměřený a vyvolaný zákrok rybářské stráže nemůže být nesprávným úředním postupem. Pokud však rybářská stráž způsobí škodu jednáním, kterým sledovala zisk nebo uspokojení svého vlastního soukromého zájmu či potřeb, a které nesouvisí přímo s výkonem funkce, jedná se o vybočení z mezí pravomocí rybářské stráže. V tomto případě jde odpovědnost k tíži osobě stráže.¹²⁵

4.2 Škoda způsobená rybářské stráží

V praxi může nastat situace, kdy je rybářské stráži způsobena škoda na zdraví nebo na věcech, a to v souvislosti s její činností. Za podmínky, že se tak stane, má stráž nárok na náhradu škody od OÚRP, který ji ustanovil. V případě škody na věci se postupuje podle

¹²² Ustanovení § 18 zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²³ Ustanovení § 1 a násl. zákona č. 82/1998 Sb. zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁴ BÍČÁK Vít, VOJTEK, Petr. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 141.

¹²⁵ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

občanského zákoníku, který ukládá povinnost vzniklou újmu nahradit.¹²⁶ Stejně jako u škody na věci se postupuje u škody způsobené na zdraví, ale s tím rozdílem, že zde dochází ke kompenzaci škody v souladu s právními předpisy týkajícími se odškodnění pracovních úrazů.¹²⁷ Dle Šímy: „*Příčinná souvislost mezi vznikem škody a výkonem činnosti podle zákona o rybářství musí být patrná z podrobného vyličení místních, časových a dalších souvislostí a důkazů k těmto tvrzením. Při výkladu pojmu – v souvislosti s plněním úkolů rybářské stráže – lze obdobně využít závěrů ustálené judikatury ve vztahu k pojmu v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů.*“¹²⁸

Pro náhradu škody u OÚRP musí strážce prokázat protiprávnost úkonu, kterým mu byla způsobena škoda, vznik škody a jejich příčinnou souvislost. Důležitou roli musí hrát fakt, že se tak stalo při výkonu činnosti stráže. Náhrada škody by měla pokrýt reálnou škodu nebo ušlý zisk. Důkazní břemeno nese rybářská stráž, které byla škoda způsobena. Pokud obecní úřad odmítne poskytnout náhradu škody, je možné uplatnit nárok prostřednictvím žaloby u soudu. Zajímavým případem náhrady škody rybářské stráži je rozsudek Nejvyššího soudu, týkající se usmrcení psa rybářské stráže při výkonu její činnosti.¹²⁹ Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu, který nepřijal odpovědnost za škodu na psovi, který doprovázel člena rybářské stráže při kontrolní obchůzce. Podle Nejvyššího soudu je použití psa při výkonu činnosti rybářské stráže relevantní a vzniklá škoda na zvířeti je tedy předmětem odpovědnosti podle § 18 odst. 4 RybZ. Lze tedy konstatovat, že rybářská stráž je oprávněna při své kontrolní činnosti užít doprovodu psa, i když to výčet oprávnění rybářské stráže neuvádí a v případě zranění nebo usmrcení psa tak lze požadovat náhradu škody dle RybZ, jakožto škody způsobenou na „věci“ rybářské stráži.

¹²⁶ Ustanovení § 2894 odst. 1 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁷ Ustanovení § 269 odst. 1. zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁸ ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online databáze]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017 [cit. 17. ledna 2024]. Dostupné z: www.aspi.cz.

¹²⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019, 25 Cdo 4314/2018-161.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá rybářskou stráží, postavením a úlohou ve smyslu její dozorové činnosti kontroly rybářů při výkonu rybářského práva, přičemž část práce se týká rybářství na území ČR, jakož i jeho ochranou, kterou vykonávají orgány na úseku rybářství.

Institut rybářské stráže, jedné ze čtyř veřejných stráží v českém právním řádu, se postupně vyvíjel s rozšiřujícím se rybníkářství a rybolovem až do současné podoby – rybářské stráže v postavení správního orgánu a úřední osoby, jejímž posláním je ochrana rybářství, životního prostředí a také zemědělství. Stát tak prostřednictvím rybářské stráže plní ústavní závazek článku 7 Ústavy – dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.

Rybářské právo je upraveno RybZ, jenž je pododvětvím práva správního, zemědělského a životního prostředí. RybZ, který je proveden vyhláškou 197/2004 Sb., je pevně spjat s dalšími zákony, jako je VodZ a ZOPK. Právo EU reguluje oblast rybářství v ČR pouze úzce, zejména na rybolov, dovoz a tranzit mořských ryb a živočichů. Na vnitrostátní rybolov tak působí hlavně nařízení o potírání nezákonného rybolovu, které je dále promítnuto do složkových zákonů. Dalšími prameny je Bernská úmluva nebo Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, vycházející z mezinárodního práva.

Každý vyhlášený rybářský revír musí mít rybářskou stráž. Tuto obligatorní podmínku stanoví RybZ, který dává povinnost uživateli revíru navrhnout osobu na rybářskou stráž. Pokud uchazeč splní podmínku věku, bezúhonnosti, způsobilosti k právním úkonům, zdravotní způsobilosti, prokáže znalost práv a povinností rybářské stráže rybářskou zkouškou, OÚRP jej ustanoví rybářskou stráží, přidělí odznak, průkaz a evidenční číslo stráže.

Hlavním cílem práce byla analýza právní úpravy rybářské stráže, konkrétně jednotlivých pravomocí dle § 16 RybZ ve 2. kapitole a kontroly výkonu rybářského práva ve 3. kapitole. Postupně byla jednotlivá oprávnění představena, a pokud bylo potřeba, doplněna.

V úvodu práce jsem si stanovil výzkumné otázky: *„Je pravomoc rybářské stráže dostatečně efektivní při kontrole výkonu rybářského práva, popř. co je potřeba udělat, aby činnost rybářské stráže byla dostačující a vedla ke splnění svého cíle, tedy ochrany rybářství, zemědělství a životního prostředí?“* *„Proč potřebujeme při výkonu rybářského práva dobrovolnou veřejnou stráž?“*

Dle mého názoru jsou aktuální pravomoci rybářské stráže do určité míry dostačující, ale nejsou efektivní – tedy jejich účinnost nemusí být v každém případě kontroly výkonu

rybářského práva uspokojivé a vést ke svému cíli. Často se rybářská stráž může dostat do situace, kdy nemůže zasáhnout, ač by v danou chvíli mohla, a je nucena si vyžádat poskytnutí součinnosti policie, častokrát do nepřístupných terénů kolem rybářských revírů. Může jít o případy, kdy stráž zjistí přestupek osoby rybáře, jehož dopravní prostředek se nachází za dopravním značením „zákaz vjezdu“, nebo jiná osoba poruší obecně závaznou vyhlášku tím, že bivakuje na zakázaném místě apod. V tomto směru by pravomoc rybářské stráže mohla být rozšířena.

V textu řešená otázka týkající se zadržení osob a užití donucovacích prostředků je z mého pohledu na místě, poněvadž může docházet k verbálním a fyzickým útokům vedeným proti strážci, a je potřeba, aby stráž měla oporu v zákoně. Navzdory tomu, že by se mohlo jednat o kontroverzní rozšíření pravomocí; pokud by mu předcházelo kvalitní a důkladné školení ze strany státu a uživatele revíru, mohlo by být řešením pro zefektivnění postavení a úlohy rybářské stráže při kontrole výkonu rybářského práva.

V kapitole č. 3 jsem se zabýval otázkou postupu při kontrole výkonu rybářského práva. V rámci činnosti rybářské stráže existují jednotlivé možnosti, jak co nejlépe posílit její postavení při kontrole. V práci jsem uvedl „audio-video nahrávky“ a užití „profesionální“ stráže, o které pojednává druhá výzkumná otázka. V současné době na území ČR působí cirká 5800 členů rybářské stráže. Toto číslo je poměrně vysoké. Pokud bychom chtěli zrušit dobrovolnou rybářskou stráž a ponechat pouze profesionální, bylo by třeba nemálo finančních prostředků pro zajištění chodu stráže. Služba rybářské stráže je založena na dobrovolnosti, proto by bylo krokem vedle ji rušit. Právě naopak by bylo vhodné doplnit výše zmíněné pravomoci a zakotvit je v zákoně pro lepší orientaci a posílení pravomocí. V tuto chvíli neexistuje žádná metodika pro členy rybářské stráže, vydaná ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, která by mohla postup a případné úskalí rybářské stráže osvětlit. Zde spatřuji nedostatek a pro lepší koordinaci rybářských stráží bych doporučil takovou příručku nebo *handbook* zhotovit.

V souvislosti s činností rybářské stráže jsem věnoval poslední kapitolu odpovědnosti za škodu podle § 18 RybZ. Při plnění úkolů rybářské stráže může nastat situace kdy rybářská stráž způsobí škodu a naopak. Rybářská stráž nese důkazní břemeno, přičemž musí doložit protiprávní jednání, vznik škody a jejich kauzální nexus. Vymáhání škody však může být občas problémové a častokrát řešeno cestou soudní. Proto, jak jsem již několikrát zmiňoval, by bylo vhodné doplnit pravomoc rybářské stráže o užití audio-video nahrávek.

Rybářská stráž, která byla zakotvena rybářským zákonem v roce 1963, disponovala stejnou pravomocí a povinnostmi jako současná stráž. Je tedy na místě ptát se, zdali by bylo

vhodné přijmout novelu rybářského zákona ve vztahu k rybářské strážci, a tím tak posílit její pravomoc a postavení. Na druhou stranu jsem si vědom, že v současné době není rybářství na pořadu dne a postrádá nezbytnou podporu k takovéto modifikaci. Je tedy nutné, abychom se prozatím spokojili se současným stavem.

Problematika rybářské strážce a kontroly výkonu rybářského práva je poměrně široké a zajímavé téma. Podrobnější analýza práv a povinností může být provedena prostřednictvím komparativního pohledu na různé zahraniční rybářské strážce. Tím by se otevřel návrh na další výzkum, např. diplomovou práci, která by mohla přiblížit důležitost úlohy nejen rybářské strážce, ale i ostatních veřejných strážcí ve smyslu ochrany přírody.

Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy a související dokumenty

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybníkářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES

Úmluva č. 107/2001 Sb., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť.

Úmluva č. 572/1997 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin.

Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku české republiky

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybníkářského práva, rybníkářské strážní, ochraně mořských rybníkářských zdrojů a o změně některých zákonů

Zákon č. 102/1963 Sb., rybníkářský zákon

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých právních předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 62/1952 Sb., rybářský zákon

Zákon č. 82/1998 Sb., zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů

Literatura

ADÁMEK, Zdeněk a kol. *Rybářství a rybolov*. 3. vydání. Praha: Český rybářský svaz, 2015, 384 s. ISBN 978-80-905280-4-8

BIČÁK Vít, VOJTEK, Petr. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 440 s. ISBN 978-80-7400-670-8

DAMOHOŘSKÝ, Milan. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, 630 s. ISBN 978-80-7400-338-7

HEMELÍK, Tomáš, *Rybářství a právo*. Praha: Orac, 2000. 189 s. ISBN 80-86199-14-2

HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1

JELÍNKOVÁ, Jitka a VOMÁČKA, Vojtěch; KNOTEK, Jaroslav; KONEČNÁ, Michaela; HANÁK, Jakub; DIENSTBIER, Filip et al. *Zákon o ochraně přírody a krajiny: komentář. Beckova edice komentované zákony*, 190. V Praze: C.H. Beck, 2018. 696 s. ISBN 978-80-7400-675-3

JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023. 1182 s. ISBN 978-80-7400-932-7

KUKLÍK, Jan. *Vývoj československého práva 1945-1989*. Praha: Linde, 2009. 728 s. ISBN 978-80-7201-741-6

RANDÁK, Tomáš a kol. *Rybářství ve volných vodách*. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2013. 434 s. 978-80-87437-49-0

STEJSKAL, Vojtěch. *Úvod do právní úpravy ochrany přírody a péče o biologickou rozmanitost*. Praha: Linde, 2006. 591 s. ISBN 80-7201-609-1

ŠÍMA, Alexander. *Rybářská stráž*, Praha: Rybář s.r.o., 2021, 226 s.

ŠÍMA, Alexander. *Zákon o rybářství. Komentář*. 2. vydání [online]. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2017 [zobrazeno 17. ledna 2023]. 176 s. ISBN 978-80-7552-836-0. Dostupné z: www.beck-online.cz

Články

DURAS, Jindřich; POTUŽÁK, Jan. *Rybníky: jakost vody a legislativa. Fórum ochrany přírody* [online]. 2016, č. 3. s. 47. Dostupné z: <https://www.casopis.forumochranyprirody.cz/magazin/analyzy-komentare/rybniky-jakost-vody-a-legislativa>

JELÍNKOVÁ, Jitka. *Posílení pravomoci stráže přírody a lesní stráže v rámci tzv. antiinvazní novely. Ochrana přírody* [online]. 2021, roč. 21, č. 5., s. 30-32. Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/pravo-v-ochrane-prirody/posileni-pravomoci-straze-prirody-a-lesni-straze-v-ramci-tzv-antiinvazni-novely/>

KLOUČKOVÁ, Ilona. *Veřejné stráže v České republice. Ochrana & Bezpečnost* [online]. 2012, ročník I., č. 2., s. 11-16. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/O-a-B_2012_B/2012_B_06_klouckova.pdf

Redakce/ČTK. *První rybáři lovíli před 42000 roky. Nebáli se plout na otevřené moře* [online] NG: © 28. listopadu 2011. Dostupné z: <https://www.nationalgeographic.cz/clanky/prvni-rybari-lovili-pred-42-000-roky-nebali-se-plout-na-otevrene-more.html>

SAJFRT, Vlastimil. *Úhyn ryb na rybníce Nesyt. Ochrana přírody* [online]. 2018, č. 4. s. 7. Dostupné z: <https://www.casopis.ochranaprirody.cz/kuler-zpravy-aktuality-zajimavosti/uhyn-ryb-na-rybnice-nesyt/>.

ŠÍMA, Jan. *Legislativa v oblasti nepůvodních a invazních druhů a její změny. Fórum ochrany přírody* [online]. 2017, č. 3., s. 15. Dostupné z: <https://www.casopis.forumochranyprirody.cz/magazin/analyzy-komentare/legislativa-v-oblasti-nepuvodnich-a-invaznich-druhu-a-jeji-zmeny>

Judikatura

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. července 2013, sp. zn. 8 To 215/2013.

Nález Ústavního soudu ze dne 9. prosince. 2014, sp. zn. II. ÚS 1774/14

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2019, 25 Cdo 4314/2018-161

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. června 2021, sp. zn. 30 A 21/2021-50

Ostatní zdroje

ČRS. *Výběrové řízení na člena profesionální rybářské stráže. Český rybářský svaz, z s.* [online]. ČRS 3. ledna 2023. Dostupné z: <https://www.crsusti.cz/cz/aktuality/vyberove-rizeni-na-clena-profesionalni-rybarske-straze-1>

ČT24. *Profi strážci střeží rybářské revíry na západě Čech* [Online]. 24. října 2010. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/profi-strazci-strezi-rybarske-reviry-na-zapade-cech-216757>

HÝBNER, Dušan. *Rybářská stráž s rozšířenou působností má nově ve výbavě kamery* [online]. ČRS 29. září 2020. Dostupné z: <https://www.crs-sus.cz/92/474/rybarska-straz-s-rozsirenou-pusobnosti-ma-nove-ve-vybave-kamery>.

KRUS, Viktor. *Některé revíry jsou pod brutálním rybářským tlakem! Rybáři uvažují o tvrdých omezeních* [online]. InRybář: 11. ledna 2021. Dostupné z: <https://www.inrybar.cz/novinky/nekere-reviry-jsou-pod-brutalnim-rybarskym-tlakem-rybari-uvazuji-o-tvrдых-omezenich/>

KRUS, Viktor. *Pět profesionálních porybných zadrželo přes 100 povolenek a 26 pytláků! Vyplatí se dobrovolní porybní?* [online]. InRybář: 4. února 2020. Dostupné z: <https://www.inrybar.cz/novinky/pet-profesionalnich-porybnych-zadrzelo-pres-100-povolenek-a-26-pytlaku-vyplati-se-dobrovolni-porybni/>

Městská policie Plzeň. *Rybičky, rybičky, rybáři jedou! Strážníci vyrazili na kontrolu rybářů s rybářskou stráží* [Online]. MP Plzeň 13. července 2023. Dostupné z: <https://www.mpplzen.cz/aktuality/rybicky-rybicky-rybari-jedou-straznici-vyrazili-na-kontrolu-rybaru-s-rybarskou-strazi.aspx>

Ministerstvo financí. Rozpočtové určení výnosu z pokut uložených rybářskou stráží ve více správních obvodech OÚRP [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/legislativa-a-metodicka-podpora-uzemnich-rozpocetu/2021/rozpocetove-urceni-vynosu-z-pokut-ulozeny-40788>

Ministerstvo vnitra. *Stanovisko k oprávnění obecní policie kontrolovat rybářský lístek a povolenku k lovu* [online]. MV 23. července 2021. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>

Ministerstvo zemědělství. Subjekty pověřené organizováním odborného kurzu a ověřováním kvalifikačních předpokladů rybářské stráže a vystavováním osvědčení o vykonání zkoušky. [online]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/portal/mze/lesy/rybarstvi-a-rybnikarstvi/vydana-povereni/vydana-povereni-rybarska-straz>

MRS. *Výběrové řízení. Moravský rybářský svaz, z. s.* [online]. MRS 2023. Dostupné z: <https://mrs.mrsbrno.cz/wp-content/uploads/2023/03/Vyber-RS-23.pdf>

POLÁČEK, Bohumil. *Osnova zákona o strážích přírody se stručným komentářem* [online]. 2023. Dostupné z: <https://www.svetmyslivosti.cz/zpravy/pojdme-spolecne-diskutovat-o-zakonu-o-myslivosti>

REDAKCE SM. *Pojďme diskutovat společně diskutovat o zákonu o myslivosti.* [online]. Svět myslivosti 8. prosinec 2021. Dostupné z: <https://www.svetmyslivosti.cz/zpravy/pojdme-spolecne-diskutovat-o-zakonu-o-myslivosti>.

SLEPIČKA, Martin. *Dějiny rybníkářství v českých zemích v souvislosti s Hrabovskými rybníky* [online]. Hrabova.info: 5. ledna 2015. Dostupné z: <https://www.hrabova.info/2015/02/05/dejiny-rybnikarstvi-v-ceskych-zemich-v-souvislosti-s-hrabovskymi-rybniky/>

Vzor povolenky k lovu [online]. Dostupné z: <https://mrsrosice.proweb.cz/aktuality/7049-prehled-pojmu>

Vzor služebního odznaku rybářské stráže [online]. Dostupné z: <https://www.mrk.cz/diskuse.php?id=653677&page=38>

Seznam příloh

Příloha č. 1

Vzor rybářského lístku.¹³⁰

¹³⁰ Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha č. 2

Ukázka povolenky k lovu, platné od 1. 1. 2024.

Povolenka k lovu 2869
evidence docházek a úlovků na revířích mimopstruhových

Platnost od: **1.1.2024** do: **31.12.2024**

Jméno, příjmení, titul: **Daniel Bečica**

Místo trvalého pobytu držitele: _____

PSČ: _____

Člen PS: **MRS PS Zlín** Čísl. RL: **452792 A**

Do 15 dnů po skončení platnosti povolenky k lovu, vrátí držitel povolenku k lovu, evidenci docházek a úlovků a sumář úlovků uživateli rybářského revíru, který povolenku vydal.

nad 18 r. A1

Vydal: **Moravský rybářský svaz, z.s. pobočný úplet Zlín** Dne: **29.1.2024**
třída Tomáše Baťa 1276, 760 01 Zlín
IČ: 044956

Nedílnou součástí povolenky jsou příslušné podmínky výkonu rybářského práva dle § 13, odstavec 9 zák. č. 99/2004 Sb., stanovené uživatelem rybářského revíru.

Schváleno MZe ČR č.j. 23. 104/2004-16.230

Datum	Revír	Druh	Délka		Váha		Kontrola
			cm	Kusů	kg	dkg	

Příloha č. 3

Brožura bližších podmínek výkonu rybářského práva. Moravský rybářský svaz, z. s.

Příloha č. 4

Vzor služebního odznaku rybářské stráže.¹³¹

¹³¹ Dostupné z: <https://www.mrk.cz/diskuse.php?id=653677&page=38>.

Příloha č. 5

Vzor průkazu rybářské stráže.¹³²

PRŮKAZ RYBÁŘSKÉ STRÁŽE

3,5 x 4,5 cm

ČESKÁ REPUBLIKA

Číslo odznaku

Název a sídlo orgánu, který průkaz vydal

Datum vydání

Číslo jednací

Podpis a razítko orgánu, který průkaz vydal

Příjmení jméno, titul rybářské stráže

Uživatel rybářského revíru nebo rybníkář

1234567 CZ

Evidenční číslo

¹³² Vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Abstrakt

Téma bakalářské práce „Postavení a úloha rybářské stráže při kontrole výkonu rybářského práva“ se zabývá analýzou právní úpravy rybářské stráže v České republice. Práce zkoumá postavení a úlohu rybářské stráže při kontrole výkonu rybářského práva, vycházející z problematiky rostoucí popularity sportovního a rekreačního rybolovu a s tím spojeného nárůstu přestupků v oblasti rybářství, přičemž vyhodnocuje právní úpravu rybářské stráže, její pravomoci a vliv na rybářství, ochranu životního prostředí a udržitelné hospodaření s vodními zdroji. Součástí práce je zkoumání efektivity činnosti rybářské stráže s případným návrhem možných zlepšení *de lege ferenda*.

Abstract

The topic of the bachelor thesis "The position and role of fishing guards in controlling the exercise of fishing rights" deals with the analysis of the legal regulation of fishery guards in the Czech Republic. The thesis examines the position and role of the fisheries guards in controlling the enforcement of fishing law, based on the issue of the growing popularity of sport and recreational fishing and the associated increase in fishing offences, while evaluating the legal regulation of the fisheries guards, their powers and influence on fisheries, environmental protection and sustainable management of water resources. The thesis examines the effectiveness of the activities of the fisheries guards with *de lege ferenda* proposal for possible improvements.

Klíčová slova

Rybářská stráž, rybářský revír, rybníkářství, životní prostředí, zemědělství, výkon rybářského práva, bližší podmínky výkonu rybářského práva, zákon o rybníkářství

Key words

Fishing guards, fishing area, fishing, fishery, fish farming, environment, agriculture, exercise of fishing rights, specific conditions for the exercise of fishing rights, fishery act